

**A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA**

**mint felülvizsgálati bíróság**

**Gfv. IX. 30. 003/2011/5. szám**

**A Magyar Köztársaság nevében!**

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság dr. Lászka János ügyvéd által képviselt **felperesnek**, a dr. Hauptmann Irma jogtanácsos által képviselt **alperes** ellen tartozás átvállalása és kártérítés iránt a Fővárosi Bíróságnál 21.G.40.855/2009. szám alatt indult és a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.187/2010/5. számú ítéletével befejezett perében - amelybe dr. Sárvári István ügyvéd által képviselt **I. rendű**, valamint a **II. rendű beavatkozók** az alperes pernyertességének előmozdítása érdekében beavatkoztak - az említett számú másodfokú határozat ellen a beavatkozók által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Fővárosi Ítéltábla 14.Gf.40.187/2010/5. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Fővárosi Bíróság 21.G.40.855/2009/20. számú ítéletének a beavatkozók elsőfokú perköltségét megállapító rendelkezését megváltoztatja és a beavatkozóknak járó elsőfokú perköltség összegét 1,250.000 (Egymillió-kettőszázötvenezer) forintra felemeli.

Köteles a felperes 63.120 (Hatvanháromezer-százhusz) forint másodfokú és felülvizsgálati együttes részperköltséget a beavatkozóknak mint együttes jogosultaknak 15 nap alatt megfizetni.

Köteles a felperes 69.120 (Hatvankilencezer-százhusz) forint, a beavatkozók pedig egyetemlegesen 74.880 (Hetvennégyezer-nyolcszáznyolcvan) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az államnak az adóhatóság felhívására megtéríteni.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

**I n d o k o l á s :**

Az elsőfokon eljáró Fővárosi Bíróság a 21.G.40.855/2009/20. számú ítéletében a felperes 398,000.000 Ft tőke és kamatai megfizetése

iránti keresetét elutasította. Kötelezte a felperest az alperes javára 500.000 Ft, a beavatkozók javára pedig együttesen 100.000 Ft (fejenként 50.000 Ft) perköltség megfizetésére.

A Fővárosi Ítéltábla a beavatkozók fellebbezése folytán hozott 14.Gf.40.187/2010/5. számú ítéletében a másodfokú eljárás tárgyát egyedül képező, a beavatkozók perköltségére vonatkozó elsőfokú ítéleti döntést helybenhagyta. Megállapította, hogy a beavatkozók az elsőfokú eljárásban a perköltség igényüket nem jelölték meg, ezért a perköltség összegét az elsőfokú bíróságnak a per egyéb adatai alapulvételével kellett meghatároznia. Tekintve, hogy a beavatkozók és a jogi képviselőjüket ellátó ügyvéd közötti díjmegállapodásra vonatkozó szerződést nem csatoltak és arra nem is hivatkoztak, a beavatkozók képviselőjének ellátásával felmerülő ügyvédi munkadíj összegét a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 3. §-a (2) bekezdése alapján kellett meghatározni. Az így megállapítható ügyvédi munkadíjat azonban a bíróság a rendelet 3. §-ának (6) bekezdése értelmében indokolt esetben mérsékelheti, ha az nem áll arányban a képviselő ellátása érdekében kifejtett ügyvédi tevékenységgel. A másodfokú bíróság megítélése szerint a jogszabály nem határozza meg azt a munkadíj minimumot, amelyet az elsőfokú bíróságnak a csökkentés esetében figyelembe kellene vennie, csupán annyi megkötést tartalmaz, hogy a munkadíj eltérő összegben történő megállapítását a bíróság indokolni köteles. A mérlegelés fő szempontja az ügyvéd által kifejtett munka, ennek keretében kell figyelembe venni az adott ügy jellegét, a pertárgy értékét, a jogi megítélés nehézségi fokát, az előterjesztett beadványok mennyiségét, terjedelmét, valamint a tárgyalásokon való részvételek számát. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az indokolási kötelezettségének eleget tett, az indokai helytállóak, ezért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének a beavatkozók perköltségére vonatkozó rendelkezését helybenhagyta.

A jogerős ítélet ellen a beavatkozók nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság ítéletének a beavatkozók perköltségére vonatkozó rendelkezésének megváltoztatását és a javukra megítélt elsőfokú perköltség összegének fejenként 1,250.000 - 1,250.000 Ft-ra történő felemelését, valamint a másodfokú és felülvizsgálati perköltség megítélését kérték.

Előadták, hogy a Fővárosi Ítéltábla a kialakult bírói gyakorlattal szemben a bíróságok mérlegelési lehetőségét tágabban értelmezte és nem látta akadályát annak, hogy az ügyvédi munkadíjat az elsőfokú bíróság a minimum alatti összegben határozza meg. Ezzel szemben a jogalkotó a minimum összeg meghatározásával kizárta annak lehetőségét, hogy a bíróság az ügyvédi munkadíjat ennél alacsonyabb összegben határozza meg. Megjegyezték, hogy az elsőfokú bíróság a munkadíj megállapításánál nem vette figyelembe, hogy a jogi

képviselő felkészülése több választottbíróági ügy iratainak részletes vizsgálatát tette szükségessé.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

-.-.-

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla jogerős ítéletét a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül, és a felülvizsgálati kérelmet részben megalapozottnak találta.

A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi munkadíjról az IM rendelet tartalmaz rendelkezéseket. A rendelet 3.§-ának (1) - (6) bekezdése szabályozza az ügyvédi munkadíj megállapítását abban az esetben, ha a fél és az ügyvéd között nincs az ügy ellátására vonatkozó díjmegállapodás. A felülvizsgálati kérelem nem vitatta, hogy a perbeli esetben a 3. § rendelkezéseit kellett alkalmazni.

Az IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pontja szerint a polgári perben az elsőfokú eljárásban az ügyvédi munkadíjnak a pereszes felet terhelő összege 100 millió Ft feletti pertárgy érték esetén a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott munkadíj vagyis 3,200.000 Ft és a 100 millió Ft feletti összeg 1 %-a, de legalább 1 millió Ft. Ebből következően 398 millió Ft pertárgy érték esetén az IM rendeletben a százaléokban meghatározott mérték alkalmazása esetén 3,498.000 Ft. Az elsőfokú bíróság ezzel szemben a két - azonos jogi képviselővel eljáró - alperesi beavatkozó részére együttesen 100.000 Ft elsőfokú perköltséget ítélt meg vagyis a (2) bekezdés c) pontjában meghatározott minimális összegnél (1 millió Ft) kevesebbet. Az ítélet indokolása szerint ez állt arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel, mely állásponttal a másodfokú bíróság is egyetértett.

A felülvizsgálati eljárásban abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az IM rendelet szerinti minimális összegű ügyvédi munkadíj a (6) bekezdés alkalmazásával tovább mérsékelhető-e.

A bíróság a százaléokban meghatározott ügyvédi munkadíjból indul ki az ügyvédi munkadíj megállapítása során és az abban foglaltaktól való eltérés esetén a peres bíróságok a (6) bekezdésre hivatkozással állapítanak meg annál magasabb ügyvédi munkadíjat, illetve határoznak meg annál alacsonyabb ügyvédi munkadíjat figyelembe véve az ügyvéd által kifejtett munkát, annak mennyiségét és minőségét (előkészítő iratok száma, tartalma, a tárgyalásokon való megjelenés száma stb.), az ügy jellegét, nehézségeit, bonyolultságát stb.

A (6) bekezdés ugyan tételesen nem tartalmaz olyan rendelkezést, hogy a munkadíj összegét a minimum összeg alá nem lehetne leszállítani, de ez következik a (2) bekezdés b), c) pontjában

szereplő minimum munkadíj meghatározásból. Ha ugyanis helyes lenne a perben eljáró bíróságok álláspontja akkor a 3. § (2) bekezdés b) és c) pontjában meghatározott minimális összegnek értelme nincs, hiszen ha a minimális összeg alá is le lehetne szállítani az ügyvédi munkadíjat a (6) bekezdés alkalmazásával, akkor a minimális összeg értelmét veszti, elégséges lenne a százalékban meghatározott díj tétel rögzítése, melytől mind felfelé, mind lefelé annak indokolását adva korlátozás nélkül el lehetne térni. A fent kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság osztotta a Fővárosi Ítéltábla 1/2004.(IV.19.) sz. határozatával elfogadott ajánlásában foglaltakat vagyis a 3. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott minimumérték a (6) bekezdés alkalmazásával nem csökkenthető.

A felülvizsgálati kérelem tartalmára és a fenti álláspontra tekintettel nem volt jelentősége, hogy az alperesi beavatkozók jogi képviselője milyen minőségű, mennyiségű munkát fejtett ki, hiszen a beavatkozók kizárólag a minimum összegben - ÁFA-val növelten - kérték a jogi képviselő ügyvédi munkadíjának megállapítását, nem vitatták, hogy a százalékban megállapított munkadíjra nem jogosultak, az nem állna arányban a kifejtett ügyvédi tevékenységgel.

A Legfelsőbb Bíróság ugyanakkor nem látta megítélhetőnek az 1,250.000 - 1,250.000 Ft (már ÁFA-t is tartalmazó) elsőfokú ügyvédi munkadíjat. Mindkét alperesi beavatkozó jogi képviselője ugyanis ugyanazon ügyvéd volt, az ügyvéd által kifejtett tevékenység mennyiségét, minőségét nem befolyásolta, hogy nem egy, hanem két beavatkozót képviselt, az ügyvédi munkadíj pedig a kifejtett ügyvédi munka díjazása. Ezért az IM rendeletben az adott pertárgy érték mellett meghatározott minimális ügyvédi munkadíj csak egyszer illeti meg a beavatkozókat fele- fele arányban.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a rendelkező rész szerinti döntését a Pp.275.§-ának (4) bekezdése alkalmazásával hozta meg.

A másodfokú eljárásban a fellebbezési érték 2,400.000 Ft volt. Ebből a beavatkozók nyertesek 1,150.000 Ft-ban, vesztesek 1,250.000 Ft-ban. A pernyertesség - és a pervesztesség aránya ehhez képest 52-48 % a beavatkozókra terhesebben.

A másodfokú eljárásban a 2,400.000 Ft után járó ügyvédi munkadíj az IM rendelet 3. §-a (2) bekezdésének a) pontja és (5) bekezdése szerint a fellebbezési érték 2,5 %-át kitevő 60.000 Ft, a hozzá tartozó 25 % ÁFA-val 75.000 Ft. Ebből a felperest megilleti az annak 52 %-át kitevő 39.000 Ft, a beavatkozókat együttesen megilleti 36.000 Ft. A két összeg beszámításával a másodfokú eljárásban a beavatkozók fizetnek a felperesnek 3.000 Ft ügyvédi munkadíjat.

A másodfokú eljárásban a beavatkozók 144.000 Ft fellebbezési eljárási illetéket róttak le, ebből igényt tarthatnak a felperestől az annak 48 %-át kitevő 69.120 Ft-ra, így összességében a felperes 66.120 Ft másodfokú részperköltséget köteles a beavatkozóknak megfizetni.

A felülvizsgálati eljárásban a már hivatkozott IM rendelet szerint a beavatkozók 3.000 Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére kötelesek a felperes részére. Így a másodfokú perköltségek beszámításával a felperes 63.120 Ft másodfokú, és felülvizsgálati együttes részperköltséget köteles együttesen a beavatkozóknak megtéríteni.

A beavatkozók illetékfeljegyzési joga folytán a 2,400.000 Ft felülvizsgálati érték után le nem rótt 144.000 Ft felülvizsgálati eljárási illetékből az 1990. évi XCIII. törvény 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó, a költségmentességről szóló 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és 15. §-ának (1) bekezdése szerint a felperes 69.120 Ft-ot, a beavatkozók pedig egyetemlegesen 74.880 Ft-ot kötelesek az államnak az adóhatóság felhívására megtéríteni.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274.§-ának (1) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el.

**Budapest, 2011. március 8.**

**Dr. Vezekényi Ursula s.k. a tanács elnöke,  
Gyöngyösiné Dr. Gyugyei Klára s.k. előadó bíró,  
Dr. Lőrincz Györgyné s.k. bíró**

*A kiadmány hitelül:*

*(PBné)*